

ERORILE DE COMUNICARE: CAUZE ȘI SOLUȚII ÎN LIMBAJUL COTIDIAN ȘI ÎN DOMENIUL IT.

Elena HODINITU*,
Valentina CUCIUC**

<https://doi.org/10.52744/AUCSFLSA.2026.01.16>

Summary:

Communication is a fundamental element of human interaction. Through words, we convey thoughts, emotions, and ideas; we define our relationships and even the reality we live in. However, in the age of speed and digital communication, more and more people use words without truly understanding their meaning. In everyday conversations, online posts, and public speeches, words are often used mechanically, adorned with incorrect meanings, or emptied of content. These practices frequently lead to communication errors. This article discusses some aspects of communication errors in daily life and in the IT field, exploring common causes of these mistakes, such as the misuse of terms, incorrect emphasis, and excessive use of jargon. The purpose of the article is to analyze the impact of these errors on understanding and communication efficiency and to propose practical solutions for improving clarity and accuracy in expression.

Rezumat:

Comunicarea reprezintă un element fundamental al interacțiunii umane. Prin cuvinte transmitem gânduri, emoții, idei, ne definim relațiile și chiar realitatea în care trăim. Cu toate acestea, în epoca vitezei și a comunicării digitale, tot mai mulți oameni folosesc cuvinte fără a le cunoaște cu adevărat sensul. În conversații de zi cu zi, în postări online, în discursurile publice cuvintele sunt adesea folosite mecanic, decorate cu sensuri greșite sau golite de conținut. Aceste practici duc frecvent la apariția erorilor de comunicare. Prezentul articol pune în discuție unele aspecte de comitere a erorilor în viața cotidiană și în domeniul IT, explorând cauzele comune ale acestor greșeli, cum ar fi uzul greșit al termenilor, accentuarea incorectă și utilizarea jargonului excesiv. Scopul articolului este de a analiza impactul acestor erori asupra înțelegerii și eficienței comunicării și propune soluții practice pentru îmbunătățirea clarității și preciziei în exprimare.

Cuvinte-cheie: comunicare, erori, limbaj, ambiguitate, mesaj, receptor, limbaj tehnic, barieră lingvistică, neclaritate, confuzie.

* Asistent univ., Universitatea Tehnică a Moldovei, elena.hodinitu@lm.utm.md

** Asistent univ., Universitatea Tehnică a Moldovei, valentina.cuciuc@lm.utm.md

Comunicarea clară și eficientă este necesară atât în viața cotidiană, cât și în contextul profesional. Fie că vorbim despre interacțiunile de la birou sau despre discuții neoficiale între prieteni, modul în care ne exprimăm are un impact direct asupra înțelegerii mesajului nostru.

Într-o lume din ce în ce mai globalizată și conectată, utilizarea corectă a limbii devine tot mai importantă. Aceasta nu doar că previne confuziile, dar creează și o imagine mai profesională, în special atunci când este vorba de domenii tehnice, cum ar fi IT-ul.

În contextul tehnologic, unde termenii sunt adesea împrumutați din limba engleză și au o utilizare specifică, orice eroare de comunicare poate duce la neînțelegeri care afectează proiectele de amploare. Erorile nu se limitează doar la folosirea incorectă a termenilor tehnici ci pot apărea și din cauza pronunției greșite a cuvintelor sau a unui jargon prea complex, greu de înțeles de către audiențele mai puțin cunoscute cu domeniul [1].

Astfel, înțelegerea cuvintelor și identificarea soluțiilor pentru îmbunătățirea comunicării devin priorități nu doar în viața cotidiană ci și în mediul profesional. Erorile de comunicare pot apărea din diferite motive, iar înțelegerea acestora este importantă pentru îmbunătățirea modului în care interacționăm. Cele mai frecvente cauze ale acestor erori întâlnite în ambele cazuri sunt legate de uzul greșit repetat al termenilor, accentuarea incorectă a cuvintelor sau termenilor, utilizarea jargonului excesiv și lipsa de claritate în transmiterea mesajului.

Utilizarea greșită și repetată a unor termeni este o cauză principală a erorilor de comunicare. Aceste greșeli pot apărea din necunoașterea semnificației corecte a unui cuvânt sau termen. În vorbirea cotidiană, de exemplu, cuvântul *"impact"* este adesea folosit greșit, în loc de *"efect"* chiar și în contexte când nu este necesar:

Greșit: *Schimbarea tratamentului a avut un **impact** pozitiv asupra sănătății mele.*

Corect: *Schimbarea tratamentului a avut un **efect** pozitiv asupra sănătății mele.*

Cuvântul *"impact"* sugerează o influență bruscă și puternică, iar *"efect"* exprimă o consecință, rezultatul în timp al unui proces, eveniment, acțiuni. Așadar, folosirea cuvântului *"efect"* este potrivit contextului, descriind rezultatul unei acțiuni și nu o influență bruscă [2]. Se observă tot mai des tendința de a folosi greșit cuvântul *"doar"* în loc de *"decât"* în propoziții

negative. Această confuzie frecventă în vorbirea curentă, afectează corectitudinea exprimării:

Greșit: Nu am văzut **doar** un film.

Corect: Nu am văzut **decât** un film.

În limba română propozițiile negative, care exprimă limitare, cer folosirea lui "decât", nu "doar". Ignorarea acestei reguli, duce la degradarea exprimării corecte și perpetuarea unor erori de logică gramaticală în comunicare.

Mulți vorbitori de limbă română comit o altă greșeală în următorul context:

"care" folosit în loc de "pe care"

Greșit: Cartea **care** am citit-o e interesantă.

Corect: Cartea **pe care** am citit-o e interesantă.

Eroarea în acest exemplu apare din excluderea prepoziției "pe", obligatorie atunci când complimentul direct este exprimat printr-un pronume relativ. Repetată, această greșeală devine o trăsătură a exprimării defectuoase, afectând grav calitatea enunțului.

Erorile nu sunt mai puțin întâlnite nici în domenii specializate. De exemplu, în IT, unde termenii sunt specializați, folosirea lor incorectă poate duce la înțelegeri greșite și chiar la dificultăți în rezolvarea problemelor tehnice. Este frecvent întâlnită în domeniul IT folosirea greșită a termenului "program" în loc de "aplicație" sau "sistem":

Greșit: Am avut o problemă cu **programul** de evidență a angajaților, iar **programul** nu mai deschidea fișierele corect.

Corect: Am avut o problemă cu **aplicația** de evidență a angajaților. Aceasta nu mai deschidea fișierele corect.

În vorbirea uzuală, mulți utilizatori folosesc în mod repetat și generalizat cuvântul "program" pentru a desemna orice componentă software, indiferent că e vorba de o aplicație, un sistem de operare, o platformă sau un utilitar. Deși, "program" este un termen tehnic valid, utilizarea lui în mod vag sau excesiv poate crea ambiguități, mai ales în comunicarea cu specialiștii IT. Termenii mai exacți, precum aplicație, platformă, sistem, software sau utilitar, ajută la o înțelegere mai clară a problemei și contribuie la o comunicare eficientă între utilizatori și profesioniști [3].

Utilizarea incorectă a limbajului specializat poate crea adevărate bariere de înțelegere. Chiar dacă este foarte des întâlnită forma "mail" este improprie și creează ambiguități, mai ales în traduceri:

Greșit: *I-am dat un **mail** colegului. (mail este o prescurtare din engleză, care în română înseamnă poștă, nu email)*

Corect: *I-am trimis un **e-mail** colegului.*

*I-am trimis un **mesaj electronic** colegului.*

Această formulare este clară, profesională și corectă din punct de vedere lingvistic.

Atunci când folosim termeni specifici unui domeniu, comunicarea poate deveni greu de înțeles pentru cei din afara acelui mediu. Mulți folosesc astfel de cuvinte fără să-și dea seama că interlocutorul nu le cunoaște. De pildă, o persoană ar putea spune: "Am **downloadat** fișierul":

Greșit: *Verbul "**a downloada**" nu este încă acceptat oficial în limba română.*

Corect: *Am **descărcat** fișierul.*

În loc să românizăm forțat termeni englezi este preferabil să folosim formele echivalente deja existente în română. În domeniul IT, unde mulți termeni provin din engleză, greșelile apar adesea prin:

- anglicisme neadaptate;
- românizare greșită a verbelor;
- folosirea jargonului în contexte nepotrivite.

În afară de utilizarea greșită și repetată a unor cuvinte sau termeni, confuzia în comunicare poate fi generată și de accentuarea incorectă a acestora. În ultimul timp observăm deseori punerea greșită a accentului în cuvinte:

Greșit (prin pronunție): *Virusii informatici creează **copii**.*

Corect: *Virusii informatici creează **cópii**.*

În loc să pronunțe corect *cópii*, care sună ca pluralul cuvântului "copie" unii vorbitori folosesc greșit forma și pronunță – *copii* (pluralul lui "copil"). Astfel o simplă eroare de accent poate schimba complet sensul propoziției și poate afecta claritatea mesajului.

O altă eroare depistăm și în contextul termenului "server", care este adesea accentuat greșit pe ultima silabă (*servér*), sub influența limbii engleze, deși în limba română accentul corect este pe prima silabă (*sérver*).

Această eroare poate afecta percepția profesionalismului în discursurile tehnice sau în prezentări:

Greșit (prin pronunție): *Servérul a fost repornit pentru întreținere.*

Corect: *Sérverul a fost repornit pentru întreținere.*

Accentul greșit poate modifica complet sensul unui cuvânt, și în unele cazuri, chiar îl transformă într-un alt cuvânt. Deși, în scris diferența nu se vede, în vorbire aceasta poate crea confuzii sau poate da impresia de lipsă de stăpânire a limbii.

Așa cum am observat în exemplele prezentate, accentuarea greșită a cuvintelor nu este o simplă scăpare de pronunție, ci o eroare care poate afecta în mod real claritatea mesajului. Fie că este vorba de cuvinte uzuale, fie de termeni specializați, plasarea incorectă a accentului poate transmite o impresie de lipsă de profesionalism. De aceea, corectitudinea accentului trebuie privită ca parte principală a unei comunicări eficiente. Exersarea pronunției corecte, consultarea surselor (precum Dex-ul și Doom-ul) pot contribui la formarea unei exprimări clare, corecte și convingătoare [4].

Un alt aspect care poate duce la erori de comunicare este utilizarea excesivă a jargonului tehnic și cel uzual. În domeniul IT acest lucru este frecvent întâlnit, deoarece specialiștii din acest domeniu au tendința de a folosi termeni precum "API", "Cloud computing", "big date" sau "Devops" fără a oferi explicațiile adecvate. Deși acești termeni sunt perfect clari pentru experții IT, pot crea bariere în comunicare cu cei care nu au o pregătire tehnică. Astfel, mesajul poate fi pierdut sau înțeles greșit de cei care nu sunt familiarizați cu acest vocabular tehnic [8]. După cum jargonul tehnic poate complica comunicarea între specialiști și nespecialiști, la fel și jargonul uzual – specific anumitor grupuri sociale sau generații – poate deveni o barieră în conversațiile cotidiene. Deseori pe rețelele de socializare este întâlnit termenul "cringe" care provine din engleză și înseamnă a se strâmba sau a te retrage de rușine sau jenă. Acest jargon este folosit pentru a descrie o situație, o postare sau o persoană care provoacă disconfort sau rușine. Pentru cei care nu sunt familiarizați cu acest tip de limbaj, cuvântul poate părea lipsit de sens: *Postarea aceia a fost **cringe** rău, nici nu am putut s-o termin de citit.*

Utilizarea jargonului este utilă în comunicarea internă între specialiști, dar devine o barieră de comunicare atunci, când este folosit în fața unui public nespecializat. Pentru o comunicare eficientă este

important să adaptăm mesajul în funcție de audiență, să explicăm termenii specifici și să alegem formulări clare și accesibile.

După identificarea principalelor tipuri de erori care pot afecta considerabil comunicarea – de la folosirea incorectă a cuvintelor, accentuarea greșită și până la utilizarea neadecvată a jargonului – este firesc să ne întrebăm cum poate fi îmbunătățit acest proces.

Există, așadar, câteva soluții simple și eficiente care pot contribui la o comunicare mai clară, mai corectă și mai accesibilă pentru toți interlocutorii:

- **Formarea continuă în comunicare profesională.** Cursurile sau atelierele de comunicare pot ajuta specialiștii IT să folosească termenii corect și să își adapteze discursul în funcție de audiență.

- **Consultarea surselor de referință.** Dicționarele tehnice, glosarele bilingve sau resursele lingvistice online pot clarifica sensul și pronunția corectă a multor termeni.

- **Adaptarea conștientă la limba română.** Deși mulți termeni provin din engleză, este important ca pronunția și accentuarea să fie adaptate la regulile limbii române.

- **Feedback-ul din partea colegilor sau a specialiștilor în comunicare.** O cultură a comunicării deschise și constructive în cadrul echipei poate preveni perpetuarea greșelilor frecvente.

- **Simplificarea discursului atunci când este posibil.** Evitarea jargonului excesiv și folosirea unui limbaj accesibil contribuie la o mai bună înțelegere. Dacă în comunicarea specializată accentul cade pe clarificarea termenilor tehnici și pe adaptarea mesajului în funcție de nivelul de cunoștințe al receptorului, în limbajul cotidian alte aspecte devin principale. Corectitudinea exprimării, evitarea ambiguităților și folosirea unui vocabular accesibil pot face diferența între o conversație eficientă și una plină de neînțelegeri. Pentru a crește claritatea și înțelegerea între interlocutori este nevoie de:

- **folosirea unui vocabular clar și accesibil;**
- **evitarea expresiilor confuze:** *genial, super tare, nașpa;*
- **evitarea clișeeleor și a limbajului mecanic:** *ca să zic așa, știi tu; gen;*
- **corectarea pronunției și a accentelor greșite;**
- **evitarea jargonului în contexte inadecvate;**

- **lectură de calitate;**
- **promovarea vorbirii corecte în mass-media.**

Îmbunătățirea limbajului cotidian nu presupune cunoștințe avansate de lingvistică, ci doar mai multă atenție la modul în care ne exprimăm. Într-o lume în care dialogul se desfășoară tot mai des în scris, pe rețele sociale sau în mesaje rapide, claritatea devine un semn de respect și de responsabilitate față de celălalt. Cu puțin efort, limbajul de zi cu zi și cel profesional, pot deveni un instrument mai precis și mai valoros în relațiile noastre personale și profesionale.

Comunicarea – este un proces primordial în orice relație – personală, profesională sau socială. Tocmai de aceea, micile erori, aparent banale, precum folosirea greșită a unor cuvinte sau termeni, accentuarea incorectă sau recurgera excesivă la jargon, pot avea un impact mult mai mare decât ne-am imagina. Ele pot duce la neînțelegeri, pierderea încrederii sau chiar la blocaje în dialog. Conștientizarea acestor greșeli este primul pas spre o exprimare mai clară și mai eficientă. Fie că este vorba despre comunicare specializată unde acuratețea termenilor este crucială, fie despre limbajul de zi cu zi, în care contează simplitatea și adaptarea la context, soluțiile sunt accesibile tuturor: atenție, empatie, respect pentru limbă și deschidere spre învățare.

O comunicare bună nu este doar o abilitate, ci o alegere – una pe care o putem face zi de zi, prin cuvinte mai bine alese și un ton mai bine potrivit. Stăpânirea corectă a limbii reprezintă un instrument puternic în transmiterea cu succes a ideilor noastre.

Bibliografie

- Neagu C., *Limbajul tehnic și comunicarea în domeniul IT*, editura Tehnică. 2019, pp.26-30.
- Ionescu M., *Erori de comunicare în vorbirea cotidiană și profesională*, editura Academică, 2018, pp. 33-39.
- Dicționarul explicativ al limbii române, editura Academiei Române. 2022.
- Munteanu L., *Jargonul tehnic și barierele comunicării în echipele IT*, revista de comunicare profesională. 12 (1) 22-30, 2016, pp.22-36.
- Popa C., *Erori în utilizarea limbii române*, editura Arc, București, 1995.
- Top 10 Tech Buzz Words for IT, Operations Teams in 2022.
- Bloguri de comunicare și limbaj*, Republica.ro, Contributors.ro.

Neagu M., *Introducere în comunicare verbală*, Editura Polirom, Iași, 2009, pp.28-45.

Hodinitu E., Cuciuc V., Ionașcu S., *Curs de limbă română specializată în domeniul tehnologiilor informaționale*, Chișinău, Editura «Tehnica-UTM», 2022, p.4-25.

Wikipedia- Lista de termeni de jargon informatic. https://ro.wikipedia.org/wiki/jargon_informatic

Gramatica limbii române – site educațional. Disponibil: <https://gramaticaonline.ro>